Yargıtay 2. HD E.2026/4202 K.2026/8136 (15.09.2026)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

2. Hukuk Dairesi 2026/4202 E. , 2026/8136 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 2. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2025/1059 E., 2025/3398 K.

DAVA TÜRÜ : Tanıma ve Tenfiz

İLK DERECE MAHKEMESİ : Alanya 3. Aile Mahkemesi

SAYISI : 2024/177 E., 2025/89 K.

Taraflar arasındaki davanın yapılan muhakemesi sonunda Bölge Adliye Mahkemesi Hukuk Dairesince verilen, yukarıda tarihi ve numarası gösterilen hüküm davalı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

Davacı tarafça yabancı mahkemede verilen kararın tanınması ve tenfizi istenmiştir.

Tanıma davası, yabancı bir mahkemeden bir hukuk davasına ilişkin olarak verilen ve verildiği mahkemenin tabi olduğu hukuk sistemi uyarınca kesinleşmiş olan mahkeme kararlarının Türkiye'de de kesin delil ve kesin hüküm teşkil etmesini sağlamaya yönelik davalardır. Tenfiz davası ise; icra kabiliyetine sahip olan mahkeme kararlarının Türkiye'de de icra edilebilirliğini sağlamaya yönelik davalardır. Diğer bir deyişle tanıma davaları; yalnızca kesin delil ve kesin hüküm niteliği kazandıran davalar olup icra kabiliyeti kazandırma gücüne sahip değildir. Oysa tenfiz davaları; tanıma davalarının sağladığı etkilerin yanı sıra icra kabiliyetine de yol açar. Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun'da kabul edilen sisteme göre, tenfiz hâkimince, yabancı mahkeme kararı esastan incelenemez ve hukuka uygunluğu denetlenemez. Şu durumda tenfiz hâkiminin, tenfiz şartları dışında, ilamın içeriği üzerinde incelemede bulunma hak ve yetkisi bulunmamaktadır.

5718 sayılı Kanun'un 50 nci ve devamı maddelerinde yabancı mahkeme ilamının tanınabilmesi için; yabancı mahkeme ilamının, o ülke makamlarınca usulen onaylanmış aslı veya ilamı veren yargı organı tarafından onaylanmış örneği ile onanmış tercümesinin ve yabancı mahkeme kararının kesinleştiğini gösteren o ülke makamlarınca usulünce onanmış yazı veya belgenin ve onaylanmış tercümesinin ibrazı zorunludur.

5718 sayılı Kanun'un, "Tenfiz şartları" kenar başlıklı 54/ç maddesi: "O yer kanunları uyarınca, kendisine karşı tenfiz istenen kişinin hükmü veren mahkemeye usulüne uygun bir şekilde çağrılmamış veya o mahkemede temsil edilmemiş yahut bu kanunlara aykırı bir şekilde gıyabında veya yokluğunda hüküm verilmiş ve bu kişinin yukarıdaki hususlardan birine dayanarak tenfiz istemine karşı Türk mahkemesine itiraz etmemiş olması." hükmü düzenlenmiştir. Bu madde ile açıkça belirtildiği üzere; o yer kanunları uyarınca, kendisine karşı tenfiz istenen kişinin hükmü veren mahkemeye usulüne uygun olarak çağrılmamış veya o mahkemede temsil edilmemiş yahut bu kanunlara aykırı bir şekilde gıyabında veya yokluğunda hüküm verilmiş olması, bu kişinin bu hususlardan birine dayanarak tenfiz istemine karşı Türk Mahkemesinde itiraz etmiş olması koşuluyla tenfize ve tanımaya engeldir.

Yukarıda değinilen açıklamalara göre somut olayda, tarafların tanıma ve tenfizi talep edilen yabancı mahkeme kararı ve kesinleşme şerhi incelendiğinde; iş bu davanın davalısının yargılama hakkında bilgilendirilip bilgilendirilmediği, kendisine savunma hakkı tanınıp tanınmadığı, davanın ve kararın kendisine tebliğ edilip edilmediği anlaşılamamaktadır. Taraf teşkili sağlanmadan yani savunma hakkı ihlal edilerek yargılama yapılmış olması da kararın tanınmasına ve tenfizine engeldir. O halde Mahkemece yapılacak iş, tanıma ve tenfizi istenen mahkeme kararı verilmeden önce taraf teşkilinin sağlanıp sağlanmadığının araştırılması, taraf teşkilinin sağlanmış olması halinde ise kararın ilgilisine usulüne uygun tebliğ edilip edilmediğinin irdelenmesi ve sonucu uyarınca bir karar verilmesinden ibarettir. Bu hususlar gözetilmeksizin gıyaben verildiği belirtilen ve kesinleşme yazısında da davalıya tebligat yapılmasına ilişkin tek bir kelime olmamasına rağmen gerekli araştırmalar yapılmaksızın davanın kabulüne karar verilmiş olması doğru görülmemiş kararın bu nedenlerle bozulmasına karar verilmesi gerekmiştir.

KARAR

Açıklanan sebeple;

Temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararının BOZULMASINA,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde temyiz edene iadesine,

Dosyanın kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

15.09.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.